

DRAPAJ TEKNİĞİ KULLANILARAK YAPILAN PRATİK DRAPE UYGULAMALARI

Tuğba ÖZTÜRK

Nazan AVCIOĞLU KALEBEK

Öğr.Gör.Gaziantep Üniversitesi, Moda ve Tekstil Tasarımı Bölümü
tugbaozturk(at)gantep.edu.tr

Doç.Dr. Gaziantep Üniversitesi, Moda ve Tekstil Tasarımı Bölümü
nkalebek(at)gantep.edu.tr

ÖZ

Anahtar kelimeler:

*Drapaj tekniği,
tasarım,
giyim,
manken ,
drape*

“Drapaj tekniği kullanılarak yapılan pratik drape uygulamaları” konulu araştırmada drapaj tekniği kullanılarak kısa sürede ve kısıtlı malzeme kullanılarak yapılan tasarımların, sanatsal olarak yorumlanması ve koleksiyon değerinin ne olduğu anlaşılmaya çalışılmıştır. Çalışmada birebir manken üzerinde uygulama yöntemleri kullanılmıştır. Gaziantep Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Moda ve Tekstil Tasarımı Bölümü’nde bulunan 17 adet manken üzerinde dokuları aynı fakat renkleri farklı olan iki adet kumaş kullanılarak birbirinden farklı 17 adet drapeli tasarım-lar yapılmıştır. Burada ki amaç, eldeki kısıtlı malzeme ve zaman ile hayal gücünü kullanarak farklı tasarımlar yaparak hem giyilebilirliği sorgulamak hem de mesleki gelişime katkıda bulunmaktır.

PRACTICAL DRAPE APPLICATIONS BY USING DRAPE TECHNIQUE

ABSTRACT**Keywords:**

*Draping
technique,
design,
clothing,
model,
drape*

In this research, it was tried to understand the value of the collections and interpretation as artistic by using draping technique in short time and with the use of limited material. One-to-one methods were used. Seventeen designs were made on seventeen tailer’s bust by using woven fabrics with different two colours in Gaziantep University , Faculty of Fine Arts , Fashion and Textile Design Department. The purpose of this study is to accomodate not only wearability but also contribution to vocational development by using limited textile material and working time with the aid of imagination.

Giriş

Giyim, tarih kadar eski bir konudur. İnsanların varoluşlarıyla birlikte ortaya çıkan vazgeçilmez bir ihtiyaçtır. İlkçağlarda tabiat olaylarından korunma ihtiyacından doğmuş, sonraları ise toplumlara göre değişerek gelişmiştir (Karaman, 1976:7). Giyim tarihine bakılarak giysinin büyük değişikliklere uğradığını görmek mümkündür. İlkçağlarda giyimi, inançlar, iklim ve toplumdaki sınıf ayrılıkları, Ortaçağda savaşlar, göçler ve milletler arası ticaret etkilemiştir. Günümüzde ise turizm ve teknolojik gelişmeler etkisini göstermektedir. Giysi: bilimsel , teknik, teknolojik ve sanatsal bir bütünlüğün en estetik ve işlevsel ürünüdür (Kazazi, 2002:93) .

Kişileri tanıma biçimlerinden biri davranışların dışa yansımaları, diğeri de giyimin dışa yansımalarıdır. Kişilerin giyim felsefesi, estetik zevk ve beğenilerini, ekonomik durumlarını ve üyesi oldukları grup veya olmak istedikleri grup hakkında giysiler fikir verirler (Arslan, 1999:33) .Çeşitli fizyolojik ve psikolojik ihtiyaçları karşılayan bir unsur olan giyim, tüm bireyler için sosyal etkileşim, fiziksel refah ve tatmin açısından büyük önem taşımaktadır. Giyimin temel fizyolojik ihtiyaçlarından biri olarak vücudu dış etkilerden koruma ve rahatlık sağlama fonksiyonu fizyolojik sağlık ile ilgilidir. Dış görünüşleri ile bireyler, giyimi sosyal olarak arzu edilebilir bir imaj iletme yolu olarak kullanılabilir. Giyim ve dış görünüş önemli bir iletişim biçimidir(Gönen, 1997:65).

Giyimin hayatımızda bu kadar önem arz etmesinden dolayı bu meslek grubu, tasarıma ilgi duyan kişilerin ilgisini çekmiş ve son dönemde oldukça popüler meslek grupları listesine girmeyi başarmıştır. Tüketici toplumun istek ve ihtiyaçlarına karşılık vermek amacı ile tasarımcılar yeni ilham kaynakları arayışlarına girmişler ve en hızlı şekilde nasıl kalıp çıkarabilirimin yollarını aramışlardır. Ve çeşitli şekillerde kalıp çıkarma teknikleri elde etmişlerdir. Bunlar aşağıda ki gibi sıralanabilir.

1.5 Biçki ile Kalıp Elde Etmek: Genişlik ve uzunluk ölçüleri alındıktan sonra belli oranlara göre temel beden kalıbı çıkarılıp ,üzerine model uygulanır.

1.6 Hazır Kalıplarla: Kalıpla biçki yapmak için çeşitli sistemlerde hazırlanmış olan hazır kalıplardan yararlanır. Bu kalıplar temel kalıplar olabileceği gibi model uygulanmışta olabilir. Bazı firmalar tarafından hazırlanıp piyasaya sürülmektedir.

1.7 Giysi Üzerinden Kalıp Çıkarmak: Bitmiş bir giysi üzerinden kalıp çıkartma sureti ile elde edilir.

1.8 Pratik Yolla: Vücut ve model özelliğine göre,kağıt ve ya kumaş üzerine , ölçüye dayanarak ve ya göz kararı ile kolay yolla kalıp elde etmektir. (Bayraktar,1993:78)

1.5 Bilgisayar Destekli Kalıp Hazırlama: Değişik bilgisayar programları ile kısa sürede model tasarımı, kalıp elde etme ve serileştirme gibi işlemler yapılabilmektedir.

1.6 Drapaj ile Kalıp Elde Etmek: Giyim tasarımcıları, günümüz giyim sektöründe ve moda dünyasında model hazırlamak, kalıp üretmek için bir çok değişik yöntem kullanırlar. Özellikle moda evlerinde, bu konuda yeterli eğitime sahip kişilerin en çok kullandıkları kalıp elde etme tekniklerinden birisi de drapaj yoluyla modeli hazırlayarak, kalıp elde etme yöntemidir(Gener, 1996:142).

2. DRAPAJIN TANIMI VE ÖZELLİKLERİ

Drape konusu yüzyıllar boyu gerek resim, gerek heykel sanatı, gerekse giyim sanatında önemli bir yer teşkil etmektedir. Drape çalışmalarında , vücut üstünde kumaşın düşüşü ve sarışı elde edilen kalıp ile en iyi şekilde anlatılır. Drapaj, Fransızca bir kelime olup , giysilere uygulanan çeşitli büzgüler, pililer, verilen şekiller ve bolluklar anlamına gelen drape (draper) kelimesinde türetilmiş bir sözcüktür.

Kalıp çıkarma yöntemlerinden biri de drapajdır. Bir başka kaynağa göre ise; drapaj kumaşın ya da çalışılan kağıdın giysi konumundaki görünüşüdür. Tasarlanmış bir modeli dizayn etmek amacıyla bir insan vücudu yada manken üzerinde maddeye şekil vermeye drapaj denir. Bir heykeltıraş gibi , drapajda modacıyı üç boyutlu bir çalışma yapmasını sağlar. Bu iki benzetmenin yakınlığını desteklemek için tarih, heykeltıraş ve modacıya tanıklık etmiştir. Örneğin; Alai Azzedin heykeltıraş olarak eğitim almıştır ancak kariyerini modacı olarak sürdürmüştür. Onun dizayn amaçlı model kullanmasının değerini vurgulayan en iyi sözünden biri "Bedenin üzerinde dururum ve malzemeleri, diktiğim elbiselerin vücuda oturmasını sağlamak için canlı bir beden üzerinde denemek zorundayım." Sözüyle drapaj çalışmanın önemine değinmiştir(Mee, Purdy, 1987:1).

2.1 Drapaj Gerektiren Durumlar ve Özellikleri

Drapajın giyimde ayrı ve özel bir yeri vardır. Bununla beraber her model için drapaj yapmaya gerek yoktur. Drapaj yoluyla , tuvalet, gelinlik, nişanlık gibi fantezi kıyafetlerin kalıpları elde edilir. Ayrıca özelliği olan yek taraflı modellerin çalışılmasında , vücut özelliğine göre oransız vücutlarda modelin tümünü görmek , drapeli artistik modellerin kalıbının

çıkartılmasında , farklı süsleme unsurları içeren modellerde drapaj çalışması tercih edilir. Ayrıca kişiye özel ısmarlama dikim yapan moda evlerinde, müşterinin istediği modelin bir ön çalışmasını önceden görmesi bakımından yada müşterinin vücut özelliğine uygun giysi oluşturulabilmesi açısından da drapaj çalışması yapmak gerekli görülebilir.

Drapaj çalışması yapabilmek için canlı veya cansız mankene ihtiyaç duyulur. Ancak drapaj çalışmasının zaman alacağı düşünülürse cansız manken üzerinde çalışmak tercih edilir. Drapaja başlamadan önce kişinin vücut özelliğine uygun manken temin edilmelidir, eğer yoksa kişinin ölçülerine uygun manken doldurulmalıdır. Drapaj çalışmalarının başarılı olabilmesi için , vücuda kolay intibak edebilen ince ve yumuşak kağıtlar yada aynı nitelikte olan kumaşlar kullanılır(Gümüş, 1996:86).

Drapaj yöntemi ile çalışılan drapeli giysiler günümüzde de özellik gösteren modellerde kullanılmaktadır. Bunları şöyle açıklamak mümkündür;

1-) Model Özelliği Açısından: Asimetrik modelleri tek taraflı çalışmak olanaksızdır. Her iki taraftaki farklı modeli görebilmek için bütün olarak manken üzerinde çalışılmalıdır. Asimetrik modelleri, drapeli modelleri ya da farklı model özelliği olan tasarımlar çalışırken drapaj yolu ile kalıp elde edilir.

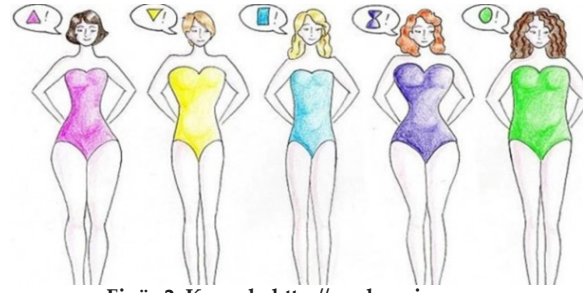

Figür 1. Kaynak: www.pinterest.com

2-) Modelin Tümünü Görmek Açısından: Uygulanması düşünülen modelin kişi yada manken üzerinde nasıl duracağını görmek bakımından drapaj çalışılır. Aynı ayrı modellerden seçilen farklı uygulama gerektiren yaka, kol vb. gibi parçaların duruşunu görmek bakımından drapaj çalışmak faydalıdır.

3-) Oransız Vücutlar Açısından: Kimi vücutlarda , özelliği bakımından kalıp uygulama olanağı güçtür. Beden boyu, kalça düşüklüğü vücutla orantılı değildir, yada kişi çok

zayıf veya şişmandır. Bunun gibi farklı vücut özellikli kişilerde drapaj çalışması gerektirir.

Figür 2. Kaynak: <http://modayerim.com>

4-) Prova ve Kontrol Araştırmaları Yapmak Açısından: Drapaj ile çalışan kişi pek çok yönden alanı ile ilgili kendisini geliştirir. Kişinin prova tekniği ve görüşü kuvvetlenir ve araştırma zevkini artırır. İlgili eğitim kurumlarında verilen drapaj dersinin esas amaçlarından bir tanesi de budur. Öğrenciye farklı görüş açısı edindirme, farklı model özelliklerini çözebilme yeteneğini geliştirme, pratiklik kazandırma, el becerisini artırma, prova yapma yeteneğini artırma, serbest çalışma zamanı verme gibi etkinlikler açısından drapaj derisi kişiye kazandırdıkları bakımından önemli bulunmaktadır (Bedük ,Yıldız,2004:175).

Figür 3.Melissa Cadavid

Üç boyutlu giysi tasarımı olarak da bilinen drapaj, herhangi bir kişi yada manken üzerinden , giysi kalıbının elde edilmesinden oluşur. Drapaj yöntemi kişiye özel giysi üretimi yapan moda evlerinde sıkça kullanılmaktadır. Drapaj ile asimetrik, fazla kesikli, model özelliği olan drapeli özel giysi üretimleri yapılır. Drapaj uygulamasının uzun süreceği düşünülerek cansız manken üzerinde çalışılması daha iyi sonuç verebilir. Ayrıca giyim sanatları alanında eğitim veren kurumlarda drapaj ders olarak verilmektedir. Konuya bu açıdan bakıldığında kişiye; model uygulamada beceri kazanma, modele katkıda bulunabilme, modele bitmiş giysi görünümü verip bütünü görebilme, prova yapma yeteneğini artırma ve araştırma yeteneğini geliştirme gibi özellikler kazandırması

açısından drapaj, kalıp hazırlama tekniklerinin en önemlilerinden birisidir. Ve bu çalışmanın amacı da çok harcama yapmadan da kısıtlı malzeme ve zaman kullanarak farklı tasarımların yapılabileceğini göstermek ve bundan sonra yapılacak çalışmalara ışık tutacağına inanılmaktadır.

3.MATERYAL VE METOD

3.3 Materyal

Bu çalışmada, Gaziantep Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Moda ve Tekstil Tasarımı Bölümü'nde bulunan 17 adet manken üzerinde dokuları aynı fakat renkleri farklı olan iki adet kumaş kullanılarak drapeli tasarımlar yapılmıştır. Ana malzeme olarak hafif likralı orta kalınlıkta drape yapmaya uygun bir kumaş seçilmiştir. Yardımcı malzeme olarak sadece toplu iğne ve bazı modellerde dikiş makinesine ihtiyaç duyulduğu için dikiş ipi kullanılmıştır.

3.4 Metot

Öncelikle kumaş 2 şer metre şeklinde kesilerek 17 parçaya ayrılmıştır. Kumaşın en verimli şekilde kullanılmasına dikkat edilerek birbirinden farklı 17 tasarım yapılması amaçlanmıştır. Sadece kumaş ve iğne kullanılarak en kısa sürede en özgün tasarımın yapılması bu çalışmanın hedefleri arasındadır. Burada ki amaç, eldeki kısıtlı malzeme ve zaman ile hayal gücünü kullanarak farklı tasarımlar yaparak mesleki gelişime katkıda bulunmaktır.

5. MODEL ANALİZLERİ

4.1.Model Analizi

Figür 4.

Bu modelde sağ ve sol göğüs kısmına boyuna doğru drapeler yapılmıştır.Yoğun drapeler ön bel kısmında kıs-

munda toplanmış olup, etek kısmında seyrekleşmiştir. Omuz kısmına ise yelpaze görüntüsü verilecek şekilde kumaşın bir kısmı uzatılmıştır. Göğüs kısmında ince uzun bir dekoltesi olan model mini bir elbise olarak tasarlanmıştır.

4.2.Model Analizi

Figür 5.

Bu modelde sağ ve sol kısımlarda drapeler yapılmış ve kalan kumaş bel ve etek kısmına karışık bir görüntü verecek şekilde dağıtılmıştır. Omuz başlarından başlayarak yanlara doğru büzgü görüntüsü verecek parçalar bırakılmıştır. Bel kısmında kemer görüntüsü verecek bir parça yerleştirilerek tasarım tamamlanmıştır.

4.3.Model Analizi

Figür 6.

Üst beden kısmı tamamen drapelerle kaplı olan bu modelin yaka kısmı asimetrik bir şekilde tasarlanmış olup model etek kısmına doğru genişlemiştir. Etekte ise kumaş yer yer toplu iğnelerle tutturulmuştur. Drapelerin belin sol kısmında merkez olacak şekilde toplanması modele estetik bir

görüntü kattığı düşünülmektedir.

4.4.Model Analizi

Figür 7.

Model uzun bir elbise olarak tasarlanmıştır. Omuz, göğüs ve bel kısımlarında drape çalışılmış olup asimetrik bir elbise görüntüsü verilmiştir. Elbisenin bel kısmında yoğun kumaş manipülasyonu yapılmıştır. Kalça kısmına gelen kısımlarda dört adet drape yapılmıştır. Aşağıya kadar uzanan etek bir ucu sivri olacak şekilde model tamamlanmıştır. Uygun bir kumaş ile yapıldığında gece kıyafeti olarak kullanılabilir.

4.5.Model Analizi

Figür 8.

Bu modelde elbisenin sağ, sol ve kalça kısmında drapeler yapılmıştır. Göğüs altı ve kalça arasında kalan kısımlar da kumaş bollukları verilmiştir. Model simetrik bir modeldir. Yakadan geçen parça ise drapelerin makine ile estetik bir şekilde dikilmesi ile oluşturulmuştur. Yakadan geçirilen ve

omuzda dışarı doğru dik duran parça, modele tasarım değeri katmıştır.

4.6.Model Analizi

Figür 9.

Asimetrik olarak çalışılan bu modelin sağ, sol ve bel kısmında çeşitli drapler yapılmıştır. Etek kısmı hafif volanlı olarak tasarlanmış olup bel kısmında aynı kumaştan örgü yapılarak aksesuar olarak yerleştirilmiştir.

4.7.Model Analizi

Figür 10.

Bu modelin büyük bir kısmını drepeler oluşturmuştur. Göğüs kısmında enine drapeler kullanılmış, beden kısmında ise vücudun şekline göre drapeler yapılmıştır. Yine drape yapılmış bir kumaş parçası omuza askı olarak yerleştirilmiştir. Etek uçları kumaşın serbest bırakılması şeklinde dizayn edilmiştir.

4.8.Model Analizi

Figür 11.

Omuzdan kalçaya doğru boyuna drapeler yapılmış ,kalça ve etek kısmına gelecek kumaş iğnelerle gelişi güzel tutturulmuştur. Omuz kısmına gelecek kısım çiçek görünüşü verecek şekilde toplu iğnelerle tutturulmuştur. Etek ve omuzda ki kumaş manipülasyonu aralarında drapeler olacak şekilde çapraz şekilde uygulanmıştır.

4.9.Model Analizi

Figür 12.

Sık bir şekilde omuzdan başlayıp ,etek ucuna doğru genişleyen bu model asimetrik bir görüntüye sahiptir.Drapeler bel kısmında sabitlenerek modelin bele oturması sağlanmıştır. Göğüs kısmından göbek kısmına kadar olan kısım da dekolte açıklığı verilmiştir.

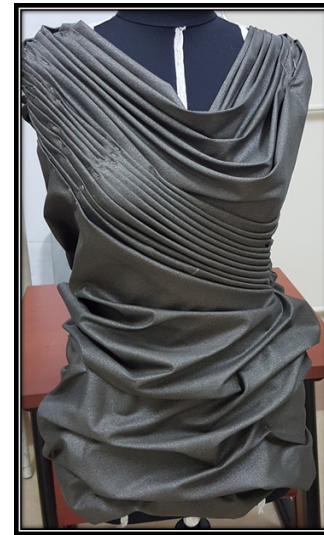
4.10.Model Analizi

Figür 13.

Omuzdan başlayıp yanlara kadar drapeli olan modelin etek kısmı da komple drape ile kaplanmıştır. Göğüs uçlarından dışarıya doğru kumaş ile sivrilik verilmiştir. Göğüs altında ve bel kısmında kumaş çok bol verilerek farklı bir hava sağlanmaya çalışılmıştır. Etek kısmı boyuna drapelerle kaplanmıştır.

4.11.Model Analizi

Figür 14.

Daha çok tarih öncesi kıyafetleri andıran bu modelin yaka kısmı degaje şeklinde yapılmış olup omuzdan göğüs altına kadar drape yapılmıştır. Etek kısmında ise kumaş yer yer tutturularak hareketli bir görüntü oluşturulmaya çalışılmıştır.

4.12.Model Analizi

Figür 15.

Asimetrik olan bu modelde omuzlardan başlayıp ön ortasına doğru gelen drapeler mevcuttur. Etek kısmında enine doğru kıvrımlar verilerek hacim kazandırılmıştır. Göğüs kısmı pensler kullanılarak vücuda oturması sağlanmıştır

4.13.Model Analizi

Figür 16.

Sağ ve sol göğüsün komple drape ile kaplanmış olduğu bu modelin bel kısmında kumaş manipülasyonu yapılmıştır. Etek kısmında ise kumaş belli bir düzen içerisinde kıvrılarak hacim sağlanmıştır.

4.14.Model Analizi

Figür 17.

Bu modelde göğüs kısmı ince yoğun drapelerle kaplanmış olup yanlara doğru drapeler serbest bırakılmıştır. Etek kısmı ise düz kumaş şeklinde bırakılarak göğüs kısmında ki drapelerin daha ön plana çıkması sağlanmıştır.

4.15.Model Analizi

Figür 18.

Sağ ve solda eşit olmak üzere straplez mini bir elbise tamamen drape ile kaplanmıştır. Göğüsün tam ortasında drapeler birleştirilmiş ön ortası etek kısmı serbest bırakılmıştır. Drapelerin ön ortası merkez kabul edilerek o noktada toplanması ,modelin belli bir düzen içinde görünmesini sağlamıştır. Kısa sürede ve az miktar bir kumaşla tasarım değeri yüksek bir model çalışılmıştır.

4.16.Model Analizi

Figür 19.

Asimetrik bir elbise olan bu modelde göğüs kısmı iki parçadan oluşmuştur. Sol kısımda ince nervürler tercih edilirken sağ tarafta drapeler yapılmıştır. Omuzda büzülen bir parça askı olarak kullanılmıştır. Etek kısmı drapelere oluşturulmuş olup yan tarafta kumaş manipülasyonu yapılmış olan bir parça monte edilmiştir. Küçük bir çiçek ile model tamamlanmıştır.

4.17.Model Analizi

Figür 20.

Sol omuzdan başlayıp sağ tarafa doğru inen yoğun drapeler bütün göğüsü kaplamıştır. Kalça kısmında yer yer ilave drapeler eklenmiş olup sağ tarafta balon etek görünümü verecek bir tasarım yapılmıştır.

5.SONUÇ

Drape konusu yüzyıllar boyu gerek resim, gerek heykel sanatı, gerekse giyim sanatında önemli bir yer teşkil etmektedir. Drape ise kumaşın fiziksel ve mekanik perfor-

manslarına bağlı olarak kumaş dökümünü ifade etmektedir. Giysi tasarımında drape denildiğinde kumaşa belirli bölgelerde katlı, dökümlü bir form ve görüntü kazandırılması anlaşılmaktadır. Burada genel olarak iki amaçtan bahsedilebilir; Birincisi estetik olarak giysiye bir değer katma, yani hem dokusal hem görsel bir efekt oluşturmak, ikincisi fonksiyonellik katmak, yani giysiye esneklik kazandırmak, bolluk, rahatlık, hareket serbestliği kazandırmak. Drape yapımında genellikle, istenilen drape formunu beden ya da manken üzerinde vermede büyük kolaylık sağladığı için drapaj yöntemiyle kalıp hazırlama tekniği tercih edilmektedir. Drapaj çalışması manken üzerinde yapılır. Modelin tümünü, drape ve pililerin düşüşünü, modelin ahenk ve özelliğini vermek yönünden bu tür çalışma büyük kolaylık sağlamaktadır. Bunun yanında diğer kalıp yöntemleri de kullanılabilir. Bu çalışmanın sonucunda bazı gözlemler yapılmıştır. Bunlar aşağıda belirtilmiştir.

*Tasarım yapmak için çok büyük bütçelere gerek yoktur. Elimizde olan kısıtlı materyaller ile çok güzel tasarımlar yapmak mümkün olabilmektedir.

*Belli bir süre ayrılarak yapılan bu tasarımlar kısa sürede efektif ürünler çıkarılabileceğini bizlere göstermiştir. Sürenin çok uzun tutulmaması kısa sürede karar verme yeteneğimizin gelişmesine katkıda bulunmuş ve problemleri hızlı bir şekilde çözme becerisi kazanmamızı sağlamıştır.

*Ne kadar çok sayıda tasarım yaparsak el becerimizin de o ölçüde hızla gelişim gösterdiği gözlemlenmiştir.

*Bazı tasarımlarımızı elde kalıp çıkarma yöntemi ile değil de cansız manken üzerine kumaşı direkt uygulayarak deneme yanılma yolu ile daha kısa sürede tamamlayabileceğimizi görmemizi sağlamıştır.

*Mesleki anlamda vizyonumuzun gelişmesine katkıda bulunmuştur.

*Drapaj tekniğinin ne kadar pratik ve sektör için çok önemli olduğu bilgisi tekrardan anlaşılmıştır.

*Kısa bir zamanda ve kısıtlı malzeme ile yapılan bu workshop tekniklerinin mesleki gelişime çok katkısı olduğu sonucuna varılmıştır.

KAYNAKLAR

1-ARSLAN, Yüceer, Halime, ÇORUK, Esen, "2000'e Bir Kala Gazi Üniversitesi Mesleki Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin İyi Giyim ve Moda Hakkındaki Düşünceleri", I.Ulusal

2000'li Yıllarda Giyim Eğitimi ile Giyim Sektörünün Yaşam Seyri ve Sorunları Sempozyumu, 1999, Konya

2- BAYRAKTAR, Fatma. Giyim. Ankara: 1993

3- GENER, Nimet "Giysi Tasarımında Drapajın Yeri ve Önemi Manken Üzerinde Bir Model Örneği", Tekstil ve Konfeksiyon, Sayı:2, 1994, İzmir

4- GÖNEN, Emine, ÖZGEN, Özlen "Hazır Giyim Sektöründe Yeni Bir Pazar:Avrupa Birliği'nde Yaşlı Tüketiciler", Tekstil ve Konfeksiyon, Sayı:1, 1994, İzmir

5- MEE, Janice, PURDY, Michael, "Modelling on The Dress Stand", 1987, USA

6- S BEDÜK, Ş YILDIZ – "Giysi Tasarımında Drapaj" Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi 2004.

7- KARAMAN Saatçi, Zehra, "Giyim ve Dikiş", 1976, Ankara

8- KAZAZİ, Arlinda, "Giyim ve Moda", Tekstil Konfeksiyon Teknoloji, June, Sayı:106, 1999, İstanbul

9-ARSLAN, Yüceer, Halime, ÇORUK, Esen, "2000'e Bir Kala Gazi Üniversitesi Mesleki Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin İyi Giyim ve Moda Hakkındaki Düşünceleri", I.Ulusal 2000'li Yıllarda Giyim Eğitimi ile Giyim Sektörünün Yaşam Seyri ve Sorunları Sempozyumu, 1999, Konya

10-BAYRAKTAR, Fatma. Giyim. Ankara: 1993

11-GENER, Nimet "Giysi Tasarımında Drapajın Yeri ve Önemi Manken Üzerinde Bir Model Örneği", Tekstil ve Konfeksiyon, Sayı:2, 1994, İzmir

12-GÖNEN, Emine, ÖZGEN, Özlen "Hazır Giyim Sektöründe Yeni Bir Pazar:Avrupa Birliği'nde Yaşlı Tüketiciler", Tekstil ve Konfeksiyon, Sayı:1, 1994, İzmir

13-MEE, Janice, PURDY, Michael, "Modelling on The Dress Stand", 1987, USA

14-S BEDÜK, Ş YILDIZ – "Giysi Tasarımında Drapaj" Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi 2004.

15-KARAMAN Saatçi, Zehra, "Giyim ve Dikiş", 1976, Ankara

KAZAZİ, Arlinda, "Giyim ve Moda", Tekstil Konfeksiyon Teknoloji, June, Sayı:106, 1999, İstanbul